

Rådet for
Den Europæiske Union

Bruxelles, den 3. november 2023
(OR. en)

14966/23

AGRI 675
FOOD 81
SAN 630

FØLGESKRIVELSE

fra:	Martine DEPREZ, direktør, på vegne af generalsekretæren for Europa-Kommissionen
til:	Thérèse BLANCHET, generalsekretær for Rådet for Den Europæiske Union
Komm. dok. nr.:	COM(2023) 676 final
Vedr.:	RAPPORT FRA KOMMISSIONEN TIL EUROPA-PARLAMENTET OG RÅDET om fødevarer og fødevareingredienser, som er behandlet med ioniserende stråling i 2020-2021

Hermed følger til delegationerne dokument COM(2023) 676 final.

Bilag: COM(2023) 676 final

Bruxelles, den 27.10.2023
COM(2023) 676 final

RAPPORT FRA KOMMISSIONEN TIL EUROPA-PARLAMENTET OG RÅDET
om fødevarer og fødevareingredienser, som er behandlet med ioniserende stråling
i 2020-2021

Indholdsfortegnelse

RESUMÉ	2
1 BAGGRUND.....	2
2 GODKENDTE BESTRÅLINGSANLÆG	3
3 RESULTATERNE AF KONTROL UDFØRT PÅ BESTRÅLINGSANLÆG I 2020-2021	4
4 RESULTATER AF KONTROL I MARKEDSFØRINGSLEDDET	5

RESUMÉ

I henhold til artikel 7, stk. 3, i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 1999/2/EF af 22. februar 1999¹ om indbyrdes tilnærmelse af medlemsstaternes lovgivning om levnedsmidler og levnedsmiddelingredienser, som er behandlet med ioniserende stråling, skal medlemsstaterne hvert år fremsende Kommissionen:

- resultaterne af den kontrol, der er foretaget på anlæg, der foretager ioniserende bestråling, herunder de kategorier og mængder af fødevarer, der er behandlet med ioniserende stråling, samt de anvendte doser, og
- resultaterne af den kontrol, der er foretaget i markedsføringsleddet.

I henhold til direktivets artikel 7, stk. 4, skal Kommissionen i *Den Europæiske Unions Tidende* offentliggøre en rapport på grundlag af de oplysninger, de nationale kontrolmyndigheder indgiver hvert år.

Denne rapport dækker perioden fra 1. januar 2020 til 31. december 2021. Den indeholder en sammenfatning af de oplysninger, som EU-medlemsstaterne og Nordirland har indsendt til Kommissionen. EFTA-landene indsendte ingen data i 2020 og 2021.

Periode: 1.1.2020 – 31.12.2021

Berørte lande: 27 EU-medlemsstater og Nordirland

Bestrålingsanlæg:

- Antal lande med anlæg: 13 medlemsstater og Norge
- Antal godkendte anlæg: 22
- Antal nedlagte anlæg: 0
- Antal lande, der anvender bestråling: 10 medlemsstater

Behandlingsdata:

- Mængde af behandlede produkter: 5 029,1 ton (-35,8 % sammenlignet med 2018-2019)
- Primært behandlede varer: "Frølår" (76,4 %), "Fjerkræ" (11,9 %) og "Tørrede, aromatiske urter, krydderier og krydderurter" (11,6 %)
- Primært sted for bestråling: Belgien (83 %)

Kontrol foretaget i markedsføringsleddet:

- Antal analyserede prøver: 7 667
- Antal prøver, der ikke overholdt kravene: 66 (0,9 %)
- Primært analyserede varer: "Urter og krydderier" (43,84 %) og "Korn, frø, grøntsager, frugt og produkter heraf" (25,98 %)

1 BAGGRUND

Bestråling af fødevarer er behandling af fødevarer ved en bestemt form for strålingsenergi, der er kendt som ioniserende stråling. Strålingsenergi har forskellige bølgelængder og grader af effekt og forsvinder, når energikilden fjernes. Bestråling anvendes til sundhedsmæssige og plantesundhedsmæssige formål for at dræbe patogener

¹ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 1999/2/EF af 22. februar 1999 om indbyrdes tilnærmelse af medlemsstaternes lovgivning om levnedsmidler og levnedsmiddelingredienser, som er behandlet med ioniserende stråling (EFT L 066 af 13.3.1999, s. 16).

bakterier (såsom Salmonella, Campylobacter og E. coli), der kan forårsage fødevarerforgiftning, og til at eliminere skadegørere på planter eller planteprodukter som f.eks. insekter og andre skadedyr. Den anvendes også til at forsinke modning af frugter, til at forhindre grøntsager (såsom løg og kartofler) i at spire og i sidste ende til at forlænge fødevarers holdbarhed. Bestråling af fødevarer kan ikke erstatte korrekt håndtering af fødevarer. Bestrålede fødevarer kræver stadig passende køling og skal koges/steges forud for indtagelse, når det er nødvendigt.

EU's lovgivningsmæssige ramme for bestråling af fødevarer ("direktiver om bestråling af fødevarer") består af:

- Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 1999/2/EF (rammedirektiv) af 22. februar 1999 om indbyrdes tilnærmelse af medlemsstaternes lovgivning om fødevarer og fødevaringredienser, som er behandlet med ioniserende stråling. I direktivet fastsættes der bestemmelser for fremstilling, markedsføring og import af fødevarer og fødevaringredienser, som er behandlet med ioniserende stråling.
- Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 1999/3/EF (gennemførelsesdirektiv) af 22. februar 1999 om opstilling af en fællesskabsliste over fødevarer og fødevaringredienser, som er behandlet med ioniserende stråling². Listen omfatter i øjeblikket kun én fødevarerkategori: tørrede aromatiske urter, krydderier og krydderurter. Kommissionen offentliggør i Den Europæiske Unions Tidende listen over nationale godkendelser af andre fødevarer og fødevaringredienser, som det er tilladt at behandle med ioniserende stråling.

Fødevarer og fødevaringredienser må kun behandles med ioniserende stråling på godkendte bestrålingsanlæg. For anlæg, der er beliggende på EU's område, gives godkendelsen af medlemsstaternes kompetente myndigheder. Medlemsstaterne skal i henhold til artikel 7, stk. 3, i direktiv 1999/2/EF meddele Kommissionen listen over deres godkendte bestrålingsanlæg.

I henhold til artikel 6 i direktiv 1999/2/EF skal bestrålede fødevarer eller bestrålede fødevaringredienser, der indgår i en sammensat fødevarer, mærkes med betegnelsen "bestrålet" eller "strålekonserveret" eller "behandlet med ioniserende stråling" eller "konserveret med ioniserende stråling".

For at kontrollere, at dette mærkningskrav gennemføres korrekt og påvise fødevarer, der kan være blevet ulovligt behandlet med ioniserende stråling, har Den Europæiske Standardiseringsorganisation (CEN) standardiseret en række analysemetoder.

2 GODKENDTE BESTRÅLINGSANLÆG

Ved udgangen af rapporteringsperioden (1. januar 2020 – 31. december 2021) var der 22 godkendte bestrålingsanlæg i EU, som var beliggende i 13 medlemsstater: Frankrig (5), Tyskland (4), Bulgarien (1), Nederlandene (2), Spanien (2), Belgien (1), Tjekkiet (1), Kroatien (1), Estland (1), Italien (1), Ungarn (1), Polen (1) og Rumænien (1).

Af de 13 medlemsstater, der råder over bestrålingsanlæg, blev der i tre medlemsstater ikke foretaget bestråling af nogen fødevarer i perioden 2020-2021. Bulgarien, Italien og Rumænien.

² EFT L 66 af 13.3.1999, s. 24.

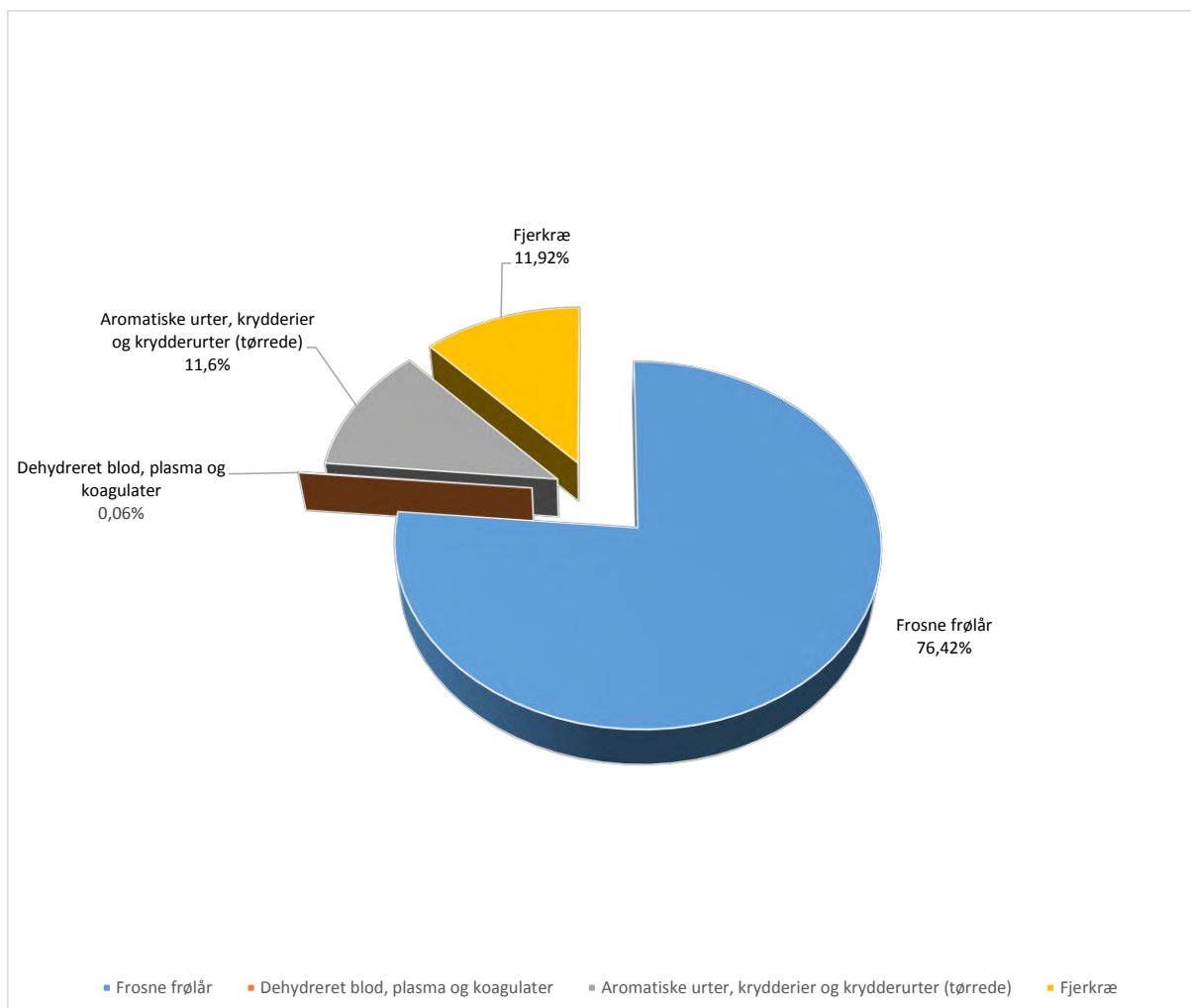
3 RESULTATERNE AF KONTROL UDFØRT PÅ BESTRÅLINGSANLÆG I 2020-2021

I alt blev 5 029,1 ton fødevarer behandlet med ioniserende stråling i EU-medlemsstaterne i årene 2020 og 2021. Behandlingen blev primært foretaget i Belgien, som behandlede 83 % af de bestrålede fødevarer i EU.

De tre vigtigste varer, der blev bestrålet i EU, var frølar (76,42 %), fjerkræ (11,92 %) og tørrede aromatiske urter, krydderier og krydderurter (11,6 %).

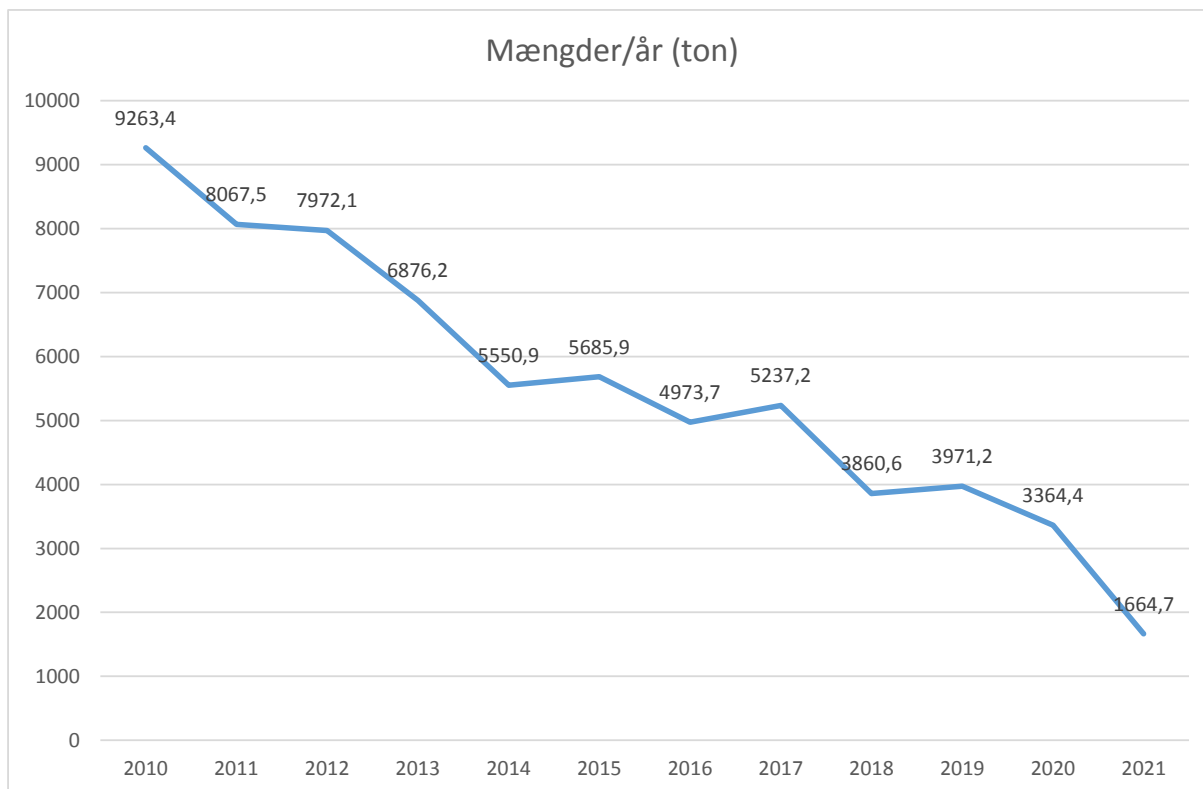
Figur 1 viser fordelingen af produkter, der blev bestrålet på godkendte anlæg i EU-medlemsstaterne i 2020 og 2021.

Figur 1 — Fordeling pr. kategori af bestrålede fødevarer i EU i 2020-2021

Mængden af fødevarer (i ton), der er behandlet med ioniserende stråling i EU, er faldet siden 2010 som vist i figur 2.

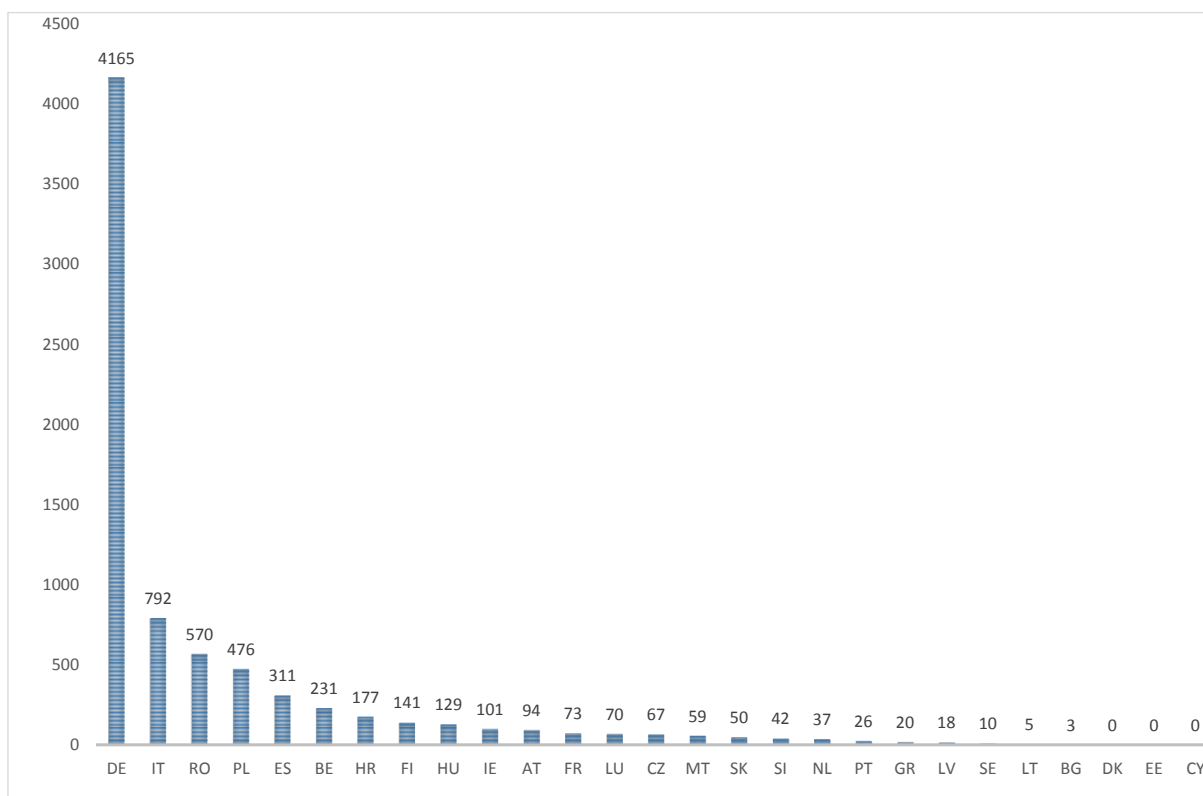
Figur 2 — Mængder af fødevarer, der er behandlet med ioniserende stråling på godkendte bestrålingsanlæg i Den Europæiske Union siden 2010

4 RESULTATER AF KONTROL I MARKEDSFØRINGSLEDDET

I perioden 2020-2021 blev 7 667 prøver analyseret af 24 medlemsstater, dvs. i alt 21,8 % mindre i gennemsnit end i 2018-2019. Oplysningerne for hver EU-medlemsstat findes i bilag II og er sammenfattet i figur 3.

Figur 3 — Antal analyserede prøver i markedsføringsleddet i hver medlemsstat i 2020-2021

Tre medlemsstater udførte ikke analytisk kontrol i markedsføringsleddet i 2020-2021 som følge af budgetmæssige begrænsninger (Danmark) eller manglende laboratoriekapacitet (Cypern og Estland).

Ud af de i alt 7 667 analyserede prøver overholdt 66 ikke kravene (0,9 %), og 80 prøver (1 %) gav upræcise resultater. Den konstaterede manglende overholdelse var hovedsageligt ukorrekt mærkning og forbudt bestråling. Procentdelen af manglende overholdelse (0,9 %) var lidt højere end i den foregående rapporteringsperiode 2018-2019 (1 %).

I markedsføringsleddet, som vist i figur 4, var de vigtigste analyserede fødevarer "urter og krydderier" (43,84 %) og "korn, frø, grøntsager, frugt og produkter heraf" (25,98 %).

Figur 4 — Fødevarerkategori, der er analyseret i markedsføringsleddet i Den Europæiske Union i 2020-2021

